

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. uri zjutraj, a ob ponedeljskih ob 5. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnilištvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnilištvo je v Franciškanski ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnilištvu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašnju popust. Za odgovor se priloži znamko

Ministrstvo subvencionira mešetarje.

S pomočjo ministrstva za javna dela in poljedelskega ministrstva so izdali ministerjalni svetnik dr. M. Ertl, dvorni svetnik dr. E. Schwiedland in sekcijski svetnik dr. A. Vetter o kmetijskem združništvu posebno knjigo. Na strani 284 te napoloficijozne knjige, dobimo tudi poročilo o „Gospodarski zvezi“ v Ljubljani, ki je očitno pisano po njenih lastnih uradnih podatkih.

Nas zanima danes samo oni del tega sestavka, ki govori o nakupu klavne živine po „Gospodarski zvezi“. Poročilo namreč pravi, da je dobila „Gospodarska zveza“ od c. in kr. vojnega ministrstva naročilo, da dobavlja klavno živino klavnici mornarice v Pulju in da je takoj tekom prvega pol leta odposlala tjakaj čez 1500 volov. Zanimivo je v tem uradnem poročilu „Gospodarske zveze“ besedilo, ki pravi dobesedno: „Klavna živina je bila vse-skozi kranjske proveniencije in dobila se je, četudi ni na Kranjskem nobene prave živinorejske zadruge, pri kmetijskih zadrukah.“

Ne vemo, kakšen kontrakt ima „Gospodarska zveza“ z vojnimi ministrstvom, tudi ne vemo, ali poljedelsko ministrstvo, ki „Gospodarsko zvezo“ bogato subvencionira, zahteva od nje, da je klavna živina, ki jo pošilja v Pulj iz Kranjskega in od kmetijskih zdruget.

V smislu namena in pomena „Gospodarske zveze“ bi to vsekako bilo. Skoraj gotovo se tudi od centralnih vladnih instanc to zahteva, sicer bi uradno poročilo „Gospodarske zveze“ tega izrecno ne povdarjalo.

Zato se nam zdi naravnost čudno, da delajo klerikalci na ministrstvo drugačna poročila, kot pa v praksi in v resnici delajo. Javna tajnost na Kranjskem je namreč dejstvo, da ima „Gospodarska zveza“ po deželi najete barantače, ki kupujejo zanjo živino, in da so le redki oni volji, ki jih kupi „Gospodarska zveza“ od kmetov. — Dejstvo je tudi, da dobiva „Gospodarska zveza“ vole tudi s hrvatskih živinskih sejmov ter prodaja hrvatsko živino v Pulj mesto kranjske.

Dobiček od volov, ki jih klerikalci pokupijo na Kranjskem, imajo torej barantači in ne naš kmet!

Škoda od te kupčije pa imajo osobito oni deželani in meščani, ki trpe vsled dragine mesa. Dobiček od volov, ki jih klerikalci kupijo na Hrvatskem, ostane sploh zunaj dežele. Ljudstvo, prebivalstvo kranjske dežele nima prav nobene koristi od take dobave volov.

Najbolj gotov dobiček imajo le klerikalci. Na eni strani profitirajo pri prodaji volov, na drugi strani pa jih še ministrstvo vsled dobave velikodušno podpira, misleč,

da se deluje z dobavo volov potom kranjskih zdruget za povzdigo kranjskega kmeta.

Nam je nazadnje vseeno, če ministrstvo subvencionira tudi le kranjske in hrvatske mešetarje, hoteli pa smo zadevo javno pojasniti, da se izve, na kakšen način delujejo naši klerikalci za ljudstvo. Ministrstvo se iz tega slučaja lahko veliko nauči. Spozna tudi lahko, koliko so vredna uradna priporočila barona Schwarza, ki jih daje na centralno vladno o gospodarskih zavodih naših klerikalcev.

Sleparija, sleparija in zopet sleparija, je sredstvo, s katerim znajo naši klerikalci mojstersko zasledovati vse svoje cilje.

Splošni pregled.

Ljudsko štetje.

Opozarjali smo že na agitacijo Nemcev, ki so izdali razglas na obmejne občine, ki poziva občinski svet, naj nasvetuje oz. zahteva pri okr. glavarstvu kakega vplivnega moža, odločnega Nemca za komisarja. Treba je paziti, da se take postavno nedovoljene stvari ne bodo vršile na naši narodni meji. Dalje opozarjamo, da so v jezikovno mešanih okrajih učitelji izključeni iz komisije. Treba je torej paziti, da ne bo v onih naših obmejnih občinah, kjer stoji učiteljstvo v službi potujčevanja, prišel noben nemški učitelj v komisijo, ker zakon tako zahteva in je to v interesu pravičnega štetja, da se občevalni jezik določi in zapiše brez pritiska od strani raznih agitatorjev.

Po demisiji.

„N. Fr. Presse“ piše o bivšem vladnem sistemu: Tak sistem, po katerem je uživala majhna manjšina 78 nemških liberalcev ali pravzaprav 37 čeških Nemcev vse dobrote vladujoče večine, dočim bi imele vse druge vladne stranke le eno nalogo, da oddajajo glasove, ki so potrebni za vzdrževanje sistema, je bil že zdavnaj nemogoč. Tri tedne je še do novega leta in delegacije še niso izvoljene, provizorični budget še ni dovoljen, srbska pogodba, trgovski red, bančno vprašanje, vse je še v zraku. Ministrstvo, ki ima take uspehe, je moralo že zdavnaj demisionirati, Poljaki in njihovi kanali so bili le dobro sredstvo, po katerem se je izvršila izprememba.

Poljaki in finančni minister Bilinski.

„Slowo Polskie“ piše o razmerju med poljskim klubom in Bilinskim. Napetost med poljskim klubom in Bilinskim ni nastala le zaradi vodnih kanalov v Galiciji, ampak tudi to, da Bilinski ni hotel sanirati slabe gališke finančne razmere, ki že zdavnaj kriče po pomoči, in so vzrok raznim pritožbam.

Češko-nemška spravna pogajanja.

Češko-nemška pogajanja se bodo torej nadaljevala v Pragi, ne na Dunaju. Ali bodo imela v Pragi več uspeha, kdo ve. Ali bodo imela sploh uspeh, kdo ve. Ekselencia minister Schreiner je v „Reichenb. Ztg.“ razvil na štirih kolonah plan Nemcev, kjer zahteva reguliranja strug — seveda samo za nemški del dežele — ki tvori važno zahtevo nemških volilcev. Tem zahtevam pa se ne more ugoditi, dokler ni dež. zbora, dež. zbora pa ne bo brez sprave. Tudi sedanje politične razmere bodo vplivale na pogajanja. Prof. Masaryk se je v svojem govoru izjavil o dunajskih pogajanjih, da ni še jasno, v kakem razmerju so nasproti praškim pogajanjem. Državni zbor ima drugo kompetenco nego dež. zbor, zato bi moral biti program dunajskih konferenc širši, nego praških. V Pragi pa je dež. zbor prav tako ustaven, kakor drž. zbor na Dunaju. Zato ni bistvene razlike in se gre le za lokal. „Mislim, da pogajanja sama ne odločujejo, ampak to, o čemer se obravnava. Sem zato, da se z našimi nemškimi pogajamo, ker nečem zamuditi prilike, da ji povemo, kaj hočemo in kako hočemo zagotoviti mir. Da pustimo pri tem kaj od svojih pravic, o tem ni govora. Ako vse stranke izjavijo, da pogajanja ne smejo biti obvezna, se nam ni treba bati. Seveda do te neobveznosti nimam zaupanja; s tem, da posamezni povedo svoje mnenje, se le moralno zavežejo, a za politiko je moralna dolžnost — obvezna. Zato razumem strah tudi pred neobveznimi pogajanjmi, ker nimamo enotnega jezikovnega programa, ki bi ga priznavale vse stranke.“

Županska volitev v Poštorni.

Pri županski volitvi v Poštorni je bil izvoljen za župana Karel Beranek, „deutschesfreundlicher Slowak“, t. j. nemški kandidat s 17 glasovi. Opozicija je vložila rekurs.

Izvolski obolel.

Bivši ruski minister zunanjih zadev, ki je bil v zadnjem času imenovan za poslanika v Parizu, Izvolski, je obolel in je moral svoj odhod v Pariz za negotov čas odložiti.

Izprememba volilnega reda na Ruskem.

„Gazeta Narodowa“ piše o ruski dumi: Danes še ni mogoče z gotovostjo trditi, da so dnovi tretji ruski dumi šteti, ker se pričakuje, da bo popolnoma sprejela predlog o holmski guberniji in nekaj drugih predlog, potem pa se lahko odkrito pripozna, da se je približal konec tretji dumi. Celo prerokovati se more, da četrte dume več ne bo, vsaj take ne, kakor je bila tretja, ker bo volilni red izpremenjen. Celo ime gosudarstvenaja duma se bo izpremenilo iz zakonika in pride naslov zemskij sobor.

Toda to še ni gotovo, gotovo pa je, da se o tem premišlja. Glavna stvar pa bo, da ne bodo poslancev več volili volilci, ampak deželni, ozir. mestni sveti in zastopniki kmetov. — Koliko je na teh vesteh resnice, se danes še ne more reči.

Portugal.

Prizivno sodišče se je izjavilo, da mora biti Franco in njegovi min. kolegi, deležni amnestije in da je tožba, ki je bila proti njemu vložena, ničeva.

Grške volitve.

Izid grških volitev se ne razglasi takoj, gotovo pa je, da je pri njih dobil Venizelos veliko večino.

Knez Auersperg in njegovi medvedi.

V uradnem listu opisuje neki lovec lovsko razstavo ter v enem teh sestavkov omenja tudi medvedjo zalego pri nas na Kranjskem. Med drugim tudi omenja, da splošna sodba o izumiranju te mrcine pri nas ni istinita. To svojo sodbo opira na dejstvo, da se medvedja zalega od strani lastnikov dotičnih revirjev, koder se še medved nahaja, v toliko pardonira, da si dotični lastniki še vedno lahko privoščijo zabavo lova na medveda. Privoščijo si pa to zabavo le kot izključno njihov privilegij. Pisec jim to zabavo tudi privoščijo iz razlogov, da se na ta način medvedji zarod ohrani kot neka posebnost naše dežele. Je sicer proti preveliki pomnožitvi te zverine, vendar pa h koncu dostavlja: „Ako končno lastniki lova zelo radi poravnajo v sako škodo, ki jo kosmatinec povzroči, res nimam prav nič ugovarjati proti njegovi neprostovoljni prizanesljivosti.“

Tako torej „neki lovec“ o varstvu medvedje zalege. Ko sem dotični sestavek prečital, spomnil sem se vseh tistih hudih zim, ko so od lakote gnani medvedi vzemirjali cele okraje na Dolenjskem. Spomnil sem se, kako so se v varstvo prebivalstva dotičnih okrajev dvignile cele armade lovecev, mnogokrat tudi orožnikov in še v prejšnjih letih tudi vojakov. Spominjam se, — to je bilo okoli 1. 1878. — kako je iz Auerspergovih gozdov pritepeni kosmatinec begal okoli Toplic, kako je vsem novomeškim lovecem kazal fige in da ga je končno 18 letni fant — če se ne motim, je bil to neki Pečjak iz Dol. Polja — sam ustrelil v bližini hiš. Pa tudi marsikdo izmed čitateljev se bode spominjal, da se slična medvedja nadlega pojavi tudi po drugih krajih naše dežele skoro ob vsaki večji, ostrejši zimi. In da taki obiski niso posebno prijetna zabava za prebivalstvo dotičnih krajev,

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

(186)

„Oče, vi se motite, prisegam vam ... Saj sem vendar tudi jaz spoznavala Cezarjevo dušo!“

„Lukrecija, Lukrecija!“ je kričnil stari z očitno grozo, prisezi mi, da ne boš klicala Cezarja.“

„Če vas more to pomiriti, oče, vam prisegam.“

„Dobro, hčerka! ... Vedel sem, da boš branila svojega očeta ... Daj, da te poljubim.“

Lukrecija je pristopila in se dala poljubiti na čelo.

„Idi zdaj,“ je povzel stari Borgia. „Potreben sem počitka ... Jutri mi lahko poveš natančneje o maščevanju, ki ga pripravljate nesrečnemu demonu naše rodbine ...“

Lukrecija se je umaknila. Kakor hitro pa je dospela v svoje sobane, je njen obraz izgubil tisti nežni videz, ki ji je služil za krinko pred očetom.

Uro kasneje je poslala v Italijo brzega sla, ki je imel izročiti Cezarju kratke besede:

„Neizogibno je, da prideš na Caprero in pustiš vse druge reči. Pričakujem te.“

LVIII.

Tjavendan.

Ubogi Ragastens se je medtem strašno mučil. Toda njegov delavni duh tudi med mukami ni počival. Prvi udarec je bil gotovo krut; in slava, ki si jo je bil pridobil, mu ni mogla odtehtati žalosti nad tem, da je izginila Primavera.

Kaj bi mu vse drugo — brez nje? Karkoli je storil, vsega se je bil lotil le zato, da si pridobi Primavero. Če je bila ona mrtva ali izginila, je bil ves Ragastensov trud zaman.

Kakor hitro se mu je vrnila zavest, je Ragastens poklical staro komornico, ki je bila naznanila nesrečo, in jo je dolgo izpraševal. Toda dobra žena je mogla samo potrditi svojo povest. Velik del noči je porabil v to, da izpraša istotako vse služabnike v palači, a ni mogel spraviti iz njih nobenega resnega podatka; in niti častnik, ki je bil na straži, takrat, ko je Beatrice odšla, ni vedel ničesar, kar bi moglo razjasniti skrivnost.

Potr od dnevnih naporov in vrhu tega še obupan, se je Ragastens vrnil domov ter napolned zaspal težko spanje, polno hudih snov. Drugo jutro, ko se je prebudil, je zagledal Giulija Orsini na pragu svoje sobe.

„Dragi prijatelj,“ mu je dejal ta, „v palači se zbirajo poveljniki k posvetovanju. Zdjaj je potreba preudarjati, kako izkoristiti zmago. Cezar je popolnoma poražen, njegova armada razpada. Marširali bomo na Rimini, in nato na Bologno in Piombino ... Italija je rešena ... In ob tej priliki smo mislili, da bi morali vi prevzeti poveljstvo združenih vojnih sil. Zborovanje je sklicano v prvi vrsti z namenom, da vam poveri ta naslov.“

„Jaz ne pridem v zborovanje,“ je odgovoril Ragastens. „Kaj pravite?“ je vskliknil Orsini osuplo.

Pravim, da odklanjam častni naslov, ki mi ga hočete vi in vaši prijatelji podeliti. Dovolj je drugih neustrašnih in bistroumih poveljnikov, ki lahko vodijo armado do njenih bodočih zmag. Moje življenje pa ni več svobodno; mlada kneginja je izginila iz Monteforta — ali jo najdem, ali pa poginem pri tej nalogi.“

Orsiniju je postalo mehko. Pomolil je Ragastensu roko:

„Oprostite mi, prijatelj ... pozabil sem bil, kakor smo v svojem sebičnem veselju vsi pozabili vašo ljubezen ... Da, prav imate, in jaz nimam tistega žalostnega poguma, da bi vas le z eno besedo poizkušal pregovoriti ... Lahko pa vam povem, da smo vsi, kar nas je, pripravljeni pustiti vse ter pred vsem pomagati vam pri vašem podjetju ...“

Ragastens je zmajal z glavo.

„Rajši sem sam,“ je dejal. „Ako vas bom pozneje potreboval, dragi prijatelj ...“

„Razpolagajte z mojim življenjem, z življenjem nas vseh! ...“

„Zapomnil si bom to besedo ... Toda v tem trenutku si z bojem ni pomagati; treba je zvijače. Jaz ne odhajam v bitko: pred vsem je treba poizvedovati ... In v to svrhu, še enkrat vam ponavljam, je neizogibno, da sem sam ...“

„A za vse slučaje ne pozabite, da puščamo v Montefortu posadko tritisoč mož. Ta mala vojska je na vašo razpolago, kakor hitro ji daste znamenje. Kar se tiče denarja, ki bi ga utegnili potrebovati, so vam vse moje skrinje odprte, in moj oskrbnik pride še to minuto po vašo povelja. Toda še eno besedo, dragi prijatelj: ali se ne boste poslovlili od najinih tovarišev? ...“

„Zanašam se na vas: vi me boste vredno nadomestili ...“

„Idite torej! In da bi uspeli!“

Prijatelja sta si bratovsko podala roke ter si jih vroče stisnila. Nato je Orsini odšel, žalostno majaje z glavo. Kajti njegovo prepričanje je bilo enako mnenju vseh drugih poveljnikov: da je kneginja Beatrice poginila kot žrtev svoje občeznane predrznosti.

(Dalje.)

zlasti ne za posamezne potnike in šolsko mladino, to je menda samoposebi umljivo.

Kaj hočem s temi spomini reči? Po-vedati hočem, da je ne samo največja bu-dalost, marveč tudi vsaj velik zločin, če si gotovi mogotci privoščijo ta „špas“, da le sebi v zabavo rede in goje po svojih šumah medvedjo zverijad, ki postane vsaj ob hudih zimah strah celih okrajev in vasi, nevarnost za življenje posameznika. In le zgolj za „špas“ takih mogotcev naj bi se ta zverijad še pardonirala? Kdor si že na vsak način želi take zabave, naj si napravi varen zve- rinjak, naj tam strelja ali počenja z med-vedi kar hoče, ali v javnih šumah nalašč v zabavo rediti medvedjo zalego na račun nevarnosti in škode drugih, to je vendar že malo preveč. Ker in kako reče graščaki po notranjskih gozdih rodbine kosmatincev, o tem mi ni dovolj znano. Vem pa, da jih rede po kočevskih gozdih in na Veliki gori nad Ribnico. In vem celo tudi, da knez Auersperg kot lovec skrbi bolj za razšir-jenje in dobrobit medvedje zalege, nego skrbi kot državni poslanec in kot vojvoda svojega kočevskega kraljestva za svoje vo-lice, za svoje tlačane. Za njegovo ljudstvo mu ni prav nič mar, če se trumoma iz- seljuje v tujino, če namesto, da doma ob- delujejo zemljo, so prisiljeni krošnjariji križem sveta. A da ne izumrje medved, in da se mu na od države na škodo drugih izposojeni zemlji dobro godi, zato pa kaj z veliko vnamo skrbi knežji poslanec Auersperg. Zverina mu je torej več kot človek: V bujnem Friedrichsteinskem gozdu n. pr. si je pustil napraviti več zavetišč, koder z mrhovino in crkovino redi cele družine zverinskih kosmatincev. V hudih zimah pa, ko ni lahko priti do teh izreje- vališč, je slavna gospoda kosmatincev pri- siljena si iskati v obližju človeških stano- vališč potrebne hrane. V takih časih zaide medved tudi daleč izven svoje „domačije“.

Še bolj čuden kot pri reji, je ta ko- čevski kralj pri lovu svojih kosmatih re- jencev. Nihče drug kot on, sme streljati nanje. Nekoč se je pripetilo, da so prega- njali dva medveda, primahata že vsa zdvi- jana na stojišče, kjer je stal nek knezov lovski gost v spremstvu enega knezovih čuvajev. Dotični gost bi bil kljub znani mu prepovedi v tem slučaju vendarle streljal, a čuvaj ga je takoj opozoril, bogne daj! No, kosmatinca sta se obeh usmili, pa jo od- kurila mimo nju naprej.

Ali zakaj sem pravzaprav zaradi te medvedje mrcine „Jutru“ toliko prostora oropal, povem še le h koncu.

Pisec omenjenega opisa v uradnem listu namreč tudi še le h koncu pove, da lastniki lova zelo radi poravnajo vsako škodo, ki jo kosmatinec po- vzroči. Ta je pa dobra! Klátil sem se namreč nekoč po kraljestvu kneza Auersperga in izpraševal njegove podložnike, kako so kaj zadovoljni s svojim vojvod- skim gospodom. Veste, kaj so mi ti reveži pravili? Pravili so mi to-le: Ej slaba se nam godi! To malo polja, kar ga imamo, še to nam knezova divjačina uniči. Posebno pa medvedi nam povzročajo veliko škodo. „Pa saj Vam to škodo knez povrne,“ jim ugovarjam. „O, povrne, povrne, pa kako.“ Gremo naznaniti bližnjemu gozdarju, ta nas pošlje k daljnemu nadgozdarju. Pridemo tja, od tam nas pošilja v Kočevje h kne- ževemu uradu. Gospodje tam nas pošljejo zopet nazaj, vsak teh Poncijev in Pilatov nas pošteno nahruli, če katero zinemo, imamo po teku 2 mesecev škodo povrnjeno v — sodnijskem zaporu.

V najlepšem slučaju pa čakajo tako dolgo s cenitvijo, da so že vsi poškodovani pridelki spravljani s polja, na kar jo do- bitno zopet pod nos. Kajti navadno se potem poroča: „Nach sorgfältiger Besich- tigung an Ort und Stelle keine der vom N. N. angegebenen Kulturschäden vor- gefunden.“

Prepričan, da si o kneza Augersper- govih in medvedih sploh vsak sam na- pravi svoj komentar, želim le še to: Pogin in konec vsej medvedji zalegi! Konec pa tudi vsem privilegijem naših fevdalnih mo- gotcev na Kranjskem! Antimedvedar.

Dnevne vesti.

Zopet farška beračija. Opozorili smo že na pošiljatve, ki jih pošilja „Kath. Pfarr- amt Guben“ tam nekje na Nemškem. V koverti se nahaja nekoliko razglednic, zraven pa poštna nakaznica in pismo z na- slovom: Ljubi katoliški kristjan! V pismu se naravnost na židovski način ponuja stare razglednice poleg njih pa neki katoliški šund. Denarja rabijo baje zopet za neko cerkev, ki je „nujno potrebna“. Upamo, da bodo naši ljudje, ki so to pošiljatev pre- jeli, porabili papir na primernem mestu, razglednice pa proč pometali, župnik Bi- lecki v Gubnu naj pa sam cerkev zida, če je potrebuje. Značilno je, da ravno k nam dobimo toliko takih denarnih „ponudb“, menda mislijo, da smo najbolj neumen narod, ker izgledata na zunanje tako kle-

rikalno. Za vsako nemško cerkev beračijo pri nas. Menda drugod nič ne dobijo. Iz nemških pobožnih razglednic se že gnoj dela, pri nas pa jih hočejo prodajati za denar. Opozarjamo, da za praznike ne pošiljate nikakih razglednic razun slovenskih in onih, ki jih je izdala Ciril-Metodova družba!

Afera dr. Klimesch. Ne bi viačili zadeve prof. Klimescha več med javnost, ako nas ne bi g. prof. s svojimi zavijanjji do tega prisilil. Mož se sedaj izgovarja, da ni hotel z besedami „echte windische Hinterlistigkeit“ žaliti narodnosti osmega razreda I. drž. gimn., ampak da jih je rabil le proti nekemu dijaku, ker se je nasmehnil. Pribijemo še enkrat, da je prof. Klimesch rabil besede „echte windische Hinterlistig- keit“ proti celemu razredu, da jih je vsakdo smatral kot žalitev narodnega ču- stva in da je šele nato izlil svojo jezo nad bolehnim dijakom, ga tresel, vlekel iz klopi in izgnal iz razreda. In to se je zgodilo v osmem razredu na slovenski (!) gimnaziji. Sicer nam pa njegova zavijanja jasno do- kazujejo, kako živo ga je zadela naša no- tica. Nekaj bi ga še radi vprašali: Ali je g. profesorju morda znano, da je beseda „windisch“ žaljiva in da vsak napol izobra- ženi Nemec rabi edino pravilno besedo „slowenisch“. Svetovali bi tudi g. „Lehr- meistru“ naj v drugič opusti neslane do- vtipe o našem listu.

Gimnazija reklamno podjetje za nemške tvrdke. Poročajo nam: Občno ve- selje je zavladalo na I. drž. gimnaziji, ko so dijaki brali našo notico o zagriznem nemško-nacionalnem profesorju dr. Kli- meschu. Da pa bo imelo cenjeno občinstvo še boljši vpogled v kake svrhe se upo- rablja tukajšnja c. kr. I. drž. gimnazija, ki je baje namenjena za slovenske dijake, pri- občimo še sledeče dejstvo: Ravnatelj dr. Lovro Požar, ki je prišel le po milosti kle- rikalnih poslancev do ravnateljske šarže in vsled tega zatajil svoje napredno prepi- čanje, je v zadnjem času imenovani slo- venski zavod napravil za pravo reklamno podjetje nemških tvrdk. V prvem nad- stopju visi namreč približno meter dolga reklamna tabla nemške slatine „Gieshübler“. Res čudno, kako je prišla ta reklama v gimnazijo! Ali se g. ravnatelj mogoče boji, da ne bi pili slovenski dijaki Tolstovške slatine, ki je v korist družbi sv. Cirila in Metoda. Radovedni smo, če bi g. ravnatelj s takim veseljem sprejel tudi reklamne table slovenskih tvrdk.

Predavanje „Akademije“. Sinoči je predaval v Mestnem domu dr. V. Pečar, advokat iz New Yorka, o Ameriki in o raz- merah slovenskih delavcev v Ameriki. Pre- davanje je bilo mnogoštevilno obiskano in je trajalo skoraj dve uri. Vkljub temu je bilo predavanje od kraja do konca zani- mivo in je občinstvo sledilo pripovedovanju živahnega predavatelja z velikim zani- mjem. Videlo se je, da predavatelj dobro pozna razmere in jih je znal pojasniti s ti- pičnimi zgledi. Predavanje je bilo važno za nas in smo se lahko poučili o marsičem, ki se tika tudi nas. G. predavatelj je podal na kratko razvoj in sedanji ustroj zjed- njenih držav, značaj in tip Amerikanca. Življenski cilj Amerikanca je dolar. Vodi ga pri vsem samozavest, v življenju pa ga podpira osebni kredit poštenje. K temu ga vodi že vzgoja. Šole so praktične, uči se v njih to, kar se potrebuje — za kruh. Tudi višje šole so pred vsem praktične. V živ- ljenju je amerikanec podjeten, podjetnosti in kreditu vlada ne stavi mej. Vsak lahko obogati, ako zna. Kastni v Ameriki niti privilegirancev, odločuje zmoglost in za- upanje. Značaj in poštenje je potrebno vsem, ki hočejo živeti v družbi, ker na za- upanju sloni družba in nje podjetja. Preda- vatelj je potem pojasnil razmere med črnci in belimi in položaj Indijancev. Iz razmer in nazorov, ki vladajo v ameriški družbi in državi, se lahko sodi, kako stališče imajo naši rojaki-izseljenci. Gospod predavatelj je pojasnil slabe strani naših izseljencev. Analfabetov niso veseli v Ame- riki, niti ljudi, ki nimajo ameriškega smisla za življenje. Manjka nam organizaci- je. Od 600.000 Jugoslovancev je organizi- ranih le 50.000. Vzor organizacije imajo Čehi, tudi Poljaki se dobro drže in v zad- njem času Rusi. Z nekaterimi opazkami o ameriški ženi je predavatelj končal z željo, da bi ne ubijali svojih sil niti tu, niti v Ameriki, ampak da bi jih prav po- rabili. Človeška zmoglost je kapital, zmo- gnost pa se doseže z vzgojo, s šolo, z uče- njem, tega manjka doma in v Ameriki. G. predavatelj je pripravljen osebno pojasniti vprašanja, ki jih hoče kdo natančneje po- znati.

Javno predavanje. V petek, 16. t. m. ob 8. uri zvečer predava g. dr. Milan Ko- run o ženski volilni pravici z ozirom na novi ljubljanski občinski volilni red. Vstop vsakomur prost.

Slovensko deželno gledališče. Danes prvič Em. Kálmánova opereta „Jesenski manever“ (za nepar). — V soboto prvič v sezoni Tolstoj-Bataillova drama „Vsta- jenje“ z gdč. Šetřilovo in g. Nučičem v

glavnih ulogah (za par). — V nedeljo dve predstavi.

Slovensko-hrvatski shod v Opatiji. Prejeli smo iz Opatije: V soboto, dne 17. t. m. se vrši ob polu devetih zvečer v ka- varni „Central“ v Opatiji javen shod, na katerem se bo govorilo o ljudskem štetju ter o slovenskem in hrvaškem vseučilišč- nem vprašanju. — Slovenci! Ker se bo na tem shodu zahtevalo tudi slovensko vse- učilišče, je naša narodna dolžnost, da se udeležimo shoda vsi, brez razlike stanu ter pokažimo, da znamo ceniti to za nas tako važno vprašanje!

Na naslov vojaške oblasti. Prejeli smo: Ako greš po Resljevi cesti, bi skoraj mislil, da stoji Ljubljana na vulkaničnih tleh: vsakih 50 korakov se dviga na strani ob cesti sopara iz kanalov. Kaj vsebuje ta sopara, ti je hipoma jasno; pospešiš korake ter z na drugo stran obrnjeno glavo hitiš mimo, da ne zajameš smrdljivih plinov. No, v hiši št. 12 stanuje pa vojaški rrvhovni garnizijski poveljnik, ki mu je postavljena pred hišo častna vojaška straža. Tik na- sproti utice prihaja iz kanala tak smrdljivi okužen plin. Vojak mora hoditi po pre- pisani poti do utice in od tu po deski nazaj do vrat in je cel čas, dokler stoji na straži, izpostavljen tem plinom. Opozarjamo vlijudno vojaško oblast na to okolnost in jo prosimo — v imenu človekoljubja — da ukrene, da se straža premesti na drugo stran vrat, proti čemur menda ni nobenega zadržka.

Ameriško pismo. Iz Clevelanda v Ameriki smo prejeli pismo nekega prijatelja našega lista, ki je jasen dokaz, kako ravnajo različne prekmorske družbe z našimi potniki. Poročilo je namreč naravnost grozno in pretresljivo. Naš prijatelj si je izbral za vožnjo v Ameriko progo Trst-New York, to je takozvana „Cunard Linie“, ki ima svojo pisarno v Slomškovi ulici št. 25. Parnik je odplul iz Trsta proti Ame- riki dne 25. oktobra t. l. in je prišel v New York šele 21. novembra. Torej celih — 26 dni je rabil do New Yorka. A to še ni bilo dovolj. Potniki so bili sestrđani kakor psi, tako da je vsled gladu ozir. slabe hrane umrlo 16 ljudi. Parniški usluž- benci so ravnali tako surovo s potniki, ka- kor s kako živino. Ko je odšel neki stari mož na stranišče, sta ga dva uslužbenca pogrnala ven in ga vrh tega še pretepavala. Parniški uslužbenci so sami degradirani oficirji in podoficirji, ki prodajajo občin- stvu ostanke jedil tako drago, da se mora potrošiti za pot do New Yorka samo za hrano najmanj 100 kron. Čitatelje našega lista opozarjamo na ta slučaj in jim sve- tujemo, naj opozore potnike, ki nameravajo odpotovati v Ameriko, naj se poprej o stvari natančno informirajo, sicer se jim pripete lahko ravnotake nezgode.

Ali res ne gre drugače? V Ljubljani že celi mesec plavamo v blatnih lužah. Krivo je seveda to mlakužno vreme, a kriva je tudi mestna uprava. Naše ceste se namreč upravljajo po znanem zapravljenem receptu: ceno blago, pa večkrat novo. S tem se misli kaj prihraniti. Ta kalkulacija ima sicer trenoten uspeh v računih mestne blagajne, a iz pravega ekonomičnega sta- lišča jo je obsojati. Kajti končni uspeh računov vzdrževanja cest je po dosedanjem receptu veliko dražji nego bi bil, ako bi se ceste ozir. ulice delale in posipavale z dražjim, zato pa boljšim, trpežnejšim mate- rijalom. Pa ne samo diferenca v računu pride tu v pošev. Ampak uvaževati je pri tem tudi glavni cilj dobro urejenih cest: promet, občinstvo in higijena. Je suho vreme in pride mali piš, plavamo v Ljub- ljani v oblikih prahu! Je malo bolj vlažno vreme, pa plavamo v morju blata in luž. Pa ko bi bilo že tega gorja dovolj. A mestna uprava ima še neki drugi veliki greh na svoji vesti. Zdaj ko je največ blata v Ljubljani, se vse čez dan nastrgano blato spravi za zvečer in čez noč prav tik ob hodnikih ponekod že itak ozkih, ponekod tudi še vedno slabo razsvetljenih ulic. Se ogneš pasantu na hodniku, moraš stopiti v celo kopico nagrabiljenega blata. Je sicer res: se tudi lahko drugače hodi, ali vendar vprašamo, gospoda: Ali res ne gre dru- gače?

Pri mestni zastavljalnici bo treba, kakor posnamemo iz došlih pritožb, neka- terih izprememb v statutih. Te dni se je vršila javna dražba, oziroma razprodaja vsled nerešitve zapadlega blaga. Pri tej priliki so nekateri kupci opazili, da je na prodaj po- nudena obleka od molov načeta. Ko so na to okolnost opozorili, jih je dotični uradnik posvaril, rekoč, da tako opozarjanje na mo- rebitne hibe v smislu statuta ni dovoljeno. Blago se kupi kakor je, izključena je vsaka kritika. Ker dotičnim to nikakor ni šlo v glavo, da bi ne smeli v takem slučaju opo- zarjati na dejanske nedostatke, jim je do- tični uradnik baje pokazal, oziroma prečital dotični odstavek v statutih. Kakor čujemo, se nekateri prizadeti nameravajo obrniti na merodajno mesto z nasvetom, naj se ukrene, da se dotična določba iz statuta črta, upravi pa se naroči, da po možnosti skrbi za omejitvev poškodb v obleki vsled mola,

češ, da je to želeli tako v interesu zavoda samega, kot občinstva, posebno tistega, ki zastavljeno blago preje reši, nego pride do dražbe, odnosno predno pridejo moli do njega.

Razmere v kurilnici na južni že- leznici. Našo včerajšnjo notico o razmerah v kurilnici na južni železnici popravljamo v toliko, da novi načelnik s tem, da kurjače v nedeljah odpušča domov, precej pri- krajša na plači in jih tako gmotno oško- duje. Pod prejšnjim načelnikom so kurjači ob nedeljah delali namreč do treh popold- ne in imeli zato celodnevno plačo. Novi načelnik jim pa namreč ne privoščiti niti tega zaslužka. Z dosedanjjo plačo gotovo ne morejo shajati.

Ljubljanski mostovi in osuševalna dela. Ko bodo dela v Gruberjevem kanalu končana, odloči se najprvo usoda kameni- tega mostu čez Karlovske ceste. Samo po sebi je umevno, da se bo moral ta most vsled poglobljenja umakniti novemu mostu, ki bo izdelan po načrtu, kakršen je določen za ostale mestne nove mostove. Ker ovira srednji steber povsod nagli odtok vode, bo isti odpadel. Kakor čujemo, so tozadevni načrti tudi za šentpeterski in frančiškanski novi most že izdelani; tako tudi za dr- žavni most pri Sv. Jakobu, za kojega mestna občina prispeva 30.000 K.

Odvetniški koncipijent. V pisarno g. dr. Fr. Frlana je vstopil vpokojeni c. kr. finančni komisar g. dr. Robert Kermavner. Kdor rabi strokovnjaka za finančne zadeve, ali kdor misli, da se fin. oblasti preveč zanj zanimajo, bo to z veseljem zabeležil.

Aretacije. Od nedelje popoldne do predvčeršnjem jutraj je policija aretirala pet oseb. Na Poljanski cesti je bil aretiran neki že večkrat predkaznovani delavec iz Ježice radi vlačugarstva. Na Sv. Petra cesti je stražnik ustavil nekega 23 letnega pija- nega hlapca radi razgrajanja. Neki drugi pijani hlapec je bil aretiran v Udmatu. Zvečer je stražnik zasačil v Wolfovi ulici nekega 31 letnega moža iz Želimlja, ko se je hotel vtihotapiti v neko hišo. Po polnoči je bila aretirana na Sv. Petra cesti neka brezposelna deklica.

Ujel se je. V ponedeljek ponoči je 27 letni mizarski pomočnik Ivan Blažević iz Spodnje Štajerskega v družbi več domobran- skih vojakov razsajal v neki gostilni na Poljanski cesti. Na lice mesta došli stražnik je razgraječe pomiril, nato pa odšel. Ko so vojaki zapustili gostilno, je mizarski po- močnik pričel vnovič razgrajati, nakar je bil aretiran in odpeljan na stražnico. Tu je policija dognala, da je bil Blažević že več- krat predkaznovan in da ga tukajšnje okr. sodišče zasleduje s tiralnico. Vsled tega ga je policija izročila okrajnemu sodišču, kjer bo dobil zaslužen kazen.

Svojo mater okradel. Pred kratkim je neki brezposelni ključavničarski pomoč- nik ukradel svoji materi srebrno uro in zlato zapestnico, nato pa pobegnil. Nepo- štenega sina zasleduje policija.

Lačen tat. V eni zadnjih noči se je vtihotapil v javno kuhinjo na Tržaški cesti št. 12 neki tat in zmaknil več parov novih čevljev in zaboj sladkorja. Odtod je odšel v hišo št. 38, udrl skozi okno v jedilno shrambo in vzel za 1 K že kuhanega mesa in za 30 vin. smetane. Ko je hotel napra- viti še nadaljne obiske je bil preplašen, nakar je pobegnil.

V Narodni kavarni igra vsak dan dunajska damska kapela. Za četek ob 9. uri zvečer. Vstop prost.

Razne vesti.

* **Požar.** V kopališkem poslopju ho- tela Quirinius v Aachnu na Nemškem je včeraj zbruhnil strašen požar, ki je uničil celo poslopje. Ogenj se je tako hitro raz- širil po stopnicah in veži, da je bil hotel- skim gostom izhod popolnoma nemogoč. Dva natakarka sta bila žrtev požara in sta poginila v spalnici. Več hotelskih gostov je bežalo skozi najhujši ogenj po stopnicah in zadobilo težke telesne poškodbe. Neka knjigovodkinja je skočila skozi okno prvega nadstropja na cesto, da bi se rešila, a je bila na mestu mrtva. Vzrok požara je po- polnoma neznan.

* **Posledice volilne razburjenosti.** V Belfastu na Angleškem je neki deček ustrelil nekega drugega dečka radi volilne razburjenosti. Umorjenega Aleksandra Clarke je vprašal morilec, za koga bi on glasoval, če bi imel že volilno pravico. Ko je ta iz- javil, da za stranko unionistov, je njegov nasprotnik potegnil samokres iz žepa in ga na mestu ustrelil. Morilec je takoj nato po- begnil in se ga še sedaj ni posrečilo iz- slediti.

* **Kriminalna statistika.** Nauk o kri- minalnosti je prišel do zaključka, da ima moški spol več zastopnikov med zločinci, kakor ženski. Ženska pa, ki je zašla na pot hudodelstev, zagazi mnogo globlje in stori mnogo gнусnejše zločine. Največ zločinov stori ljudje v starosti med 20. in 30. letom. Kar se tiče fizičnih vzrokov zločinov, se

zgodí v toplem letnem času več zločinov zoper osebe, v hladnih in mrzlih mesecih pa več zločinov zoper posest. Interesantno je, da je med zločinci manjši procent oženjenecv in takih, ki žive v družinski zvezi, k temu pa prihaja še to, da se izgube težje oni, ki imajo otroke, kakor pa oni, ki nimajo otrok. Tudi teritorialno so zločini različni.

Najnovejša telefonska in brzovajna poročila.

Navidezna ministrska kriza.

Dunaj, 14. decembra. Vedno bolj prevladuje mnenje, da je bila dosedanja ministrska kriza le bolj navidezna. Ministrski predsednik baron Bienenrth je hotel s tem samo prestrašiti Poljake, oziroma se izogniti konfliktu z njimi. V parlamentarnih krogih so namreč trdno prepričani, da ostane baron Bienenrth na svojem mestu in da se izvrši le delna rekonstrukcija dosedanjega kabineta. Dosedanji sistem namreč protislovanski pa bi ostal kljub temu še vedno isti. Kakor se poroča, nameravajo Čehi kandidirati predsednika češkega enotnega kluba dr. Fiedlerja, finančnim ministrom, bivšega ministra Praška poljedelskim ministrom, dr. Začka pa ministrom kranjom. Zelo važno je dejstvo, da si hočejo Poljaki vsled konflikta z vlado glede vprašanja vodnih cest trgovinsko ministrstvo priboriti zase in kandidirajo zato že predsednika „Poljskega kluba“ prof. Glombinskega. Poljskim ministrom kranjom pa bo najbrže imenovan dr. Kozłowski. Po teh kombinacijah bi dosedanja trgovinski minister dr. Weißkirchner postal minister za javna dela. Nemci se jako trudijo, da bi v novem kabinetu še vedno ostal dr. Hohenburger kot justični minister in se tozadevno že pogajajo s Poljaki.

Vprašanje glede italijanske pravne fakultete.

Dunaj, 14. decembra. Veliko težavo dela dosedanja vladi vprašanje glede rešitve italijanske pravne fakultete. Italijani namreč odločno vztrajajo pri svojih dosedanjih zahtevah, da se v proračunskem odseku izvede generalna debata še pred proračunskim provizorijem. Slovenski poslanci so pripravljene pristopiti razvoju debate glede italijanske pravne fakultete, če se zadeve potem izroči tudi pododseku. V današnji seji proračunskega odseka je italijanski poslanec dr. Conci izjavil, da bodo Italijani v slučaju, če se ne ugoti njih zahtevam, glasovali v državnem zboru proti proračunskem provizoriju.

„Slovanska Enota“.

Dunaj, 14. decembra. Danes so se vršila na Dunaju posvetovanja slovenskih poslancev glede izpremenitve pravil „Slovanske Enote“. Na seji je bil sprejet predlog, da so sklepi večine brezpogojno obvezni za manjšino in so vsled tega isti obvezni glasovati za predloge večine.

Predavanje prof. Masaryka na Dunaju.

Dunaj, 14. decembra. Dne 20. t. m. se vrši na Dunaju pod protektoratom društva „Urania“ jako zanimivo predavanje o grofu Levu Tolstemu. Predaval bode znani državnozbornski poslanec prof. Masaryk o temi: Moji osebni spomini na velikega filozofa grofa Leva Tolstega. Za predavanje vlada po vsem Dunaju velikansko zanimanje.

Interpelacije poslanca Hribarja.

Dunaj, 14. decembra. V današnji seji avstrijskega državnega zbora je poslanec Ivan Hribar vložil interpelacijo glede imenovanja sodnika v Velikovecu na Koroškem. Obenem je vložil poslanec Ivan Hribar tudi nujni predlog glede podelitve podpore vsled zadnjih povodnih oškodovanih Barjanov.

Sklicanje hrvatskega sabora.

Zagreb, 14. decembra. Danes sta se vrnila semkaj z Dunaja ban dr. Tomašić in podban Chavrak. Kakor se poroča, se je banu posrečilo dobiti dovoljenje za sklicanje hrvatskega sabora. Po eni verziji bo sklican sabor že 16. decembra, po drugi verziji pa šele po Božiču.

Demisija srbskega vojnega ministra.

Belgrad, 14. decembra. Dosedanji srbski vojni minister Gojković je položil svojo demisijo. Vzrok demisije je nesporazumljenje med ministri glede nabave novih topov za gorsko artilerijo.

Novi bolgarski poslanik v Belgradu.

Belgrad, 14. decembra. Novim bolgarskim poslanikom na srbskem dvoru je imenovan dr. Kalinkov.

Italijansko dijaštvo in italijanske vseučiliške zahteve.

Dunaj, 14. decembra. Italijansko dijaštvo pripravlja veliko akcijo v svrhu pridobitve italijanske pravne fakultete. Vsled

tega so dijaki na vse italijanske visokošolce, ki se nahajajo že na počitnicah izdali oglas, naj v vseh krajih prirede agitacijske shode za italijansko vseučilišče in poduče ljudstvo o težnjah domačega dijaštva. Obenem so tudi vsi dijaki, ki se nahajajo na počitnicah pozvani, da se takoj po počitnicah vrnejo na vseučilišča v Gradec in Dunaj in prično tamkaj takoj z velikimi demonstracijami.

Praško nemško vseučilišče in slovanski slušatelji.

Praga, 14. decembra. V zadnjih dnevih so pričeli prihajati slovanski visokošolci, ki so vpisani na praškem nemškem vseučilišču v avlo s slovanskimi trakovi. Radi tega je nastalo med nemškimi visokošolci velikansko razburjenje. Odšla je posebna deputacija k rektorju, ki je zahtevala, da v tem oziru takoj vse potrebno ukrene in prepove slovanskim dijakom prihajati na vseučilišče s slovanskimi trakovi. Rektor se je moral udati zahtevam nemškega dijaštva in je zato izdal oglas, da smejo z društvenimi znaki v vseučiliščno avlo prihajati samo oni dijaki, ki so člani društev, katere so od rektorata zakonsko priznana.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamke 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Dijak pete realke išče instrukcije. Naslov pove inseratni oddelek „Jutra“. 437 3—3

Izkušen kurjač in strojnik z večletnimi, dobrimi izpričevanji, izurjen vsakovrstnih parnih in električnih strojev išče službo, gre tudi na deželo. Naslov: A. K., Novi Udmet šte. 39. 435/3-3

Dijak iz četrte, pete ali šeste realke se išče za inštruktorja. Naslov pove inseratni biro „Jutra“. 429/4—4

Prazne že rabljene škatle v vsaki velikosti in množini se prodajo v modni trgovini P. Magdič v Ljubljani, nasproti glavne pošte. 419 10 7

Moška obleka in perilo se prod. Kje, pove inseratni biro „Jutra“. 409 10—10

Izurjen strojnik in ključavničar, 23 let uslužben, želi premeniti službo. Naslov pove inseratni oddelek „Jutra“. 440 3—1

Viljem Rogl, c. kr. sodni višji oficijal v p. v Ljubljani naznanja v svojem in svoje rodbine imenu žalostno vest, da mu je draga hčer, oz. sestra, gospodična

Marijana

v torek, dne 13. decembra t. l. zvečer po dolgi mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere mirno na večno zaspala.

Pogreb drage rajnice bo v četrtek 15. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Rimska cesta št. 6.

Brez posebnih obvestil.

Važno za vse urade in trgovce!

Ličen stenski

KOLEDAR 1911

je izšel in se dobiva pri založniku

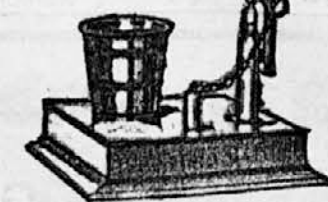
FR. IGLIČ v Ljubljani

Mestni trg št. 11.

Cena samo 30 v, pri večjem naročilu popust.

Vi prihranite denar!

Automatični namizni prižigalnik

(poraben tudi kot žepni prižigalnik) oblastveno zavarovan, izvršen iz krogel avstrijskih Mannlicherjevih pušk.

Lepo darilo! **K 3-80** Lepo darilo!
JOSIP SCHUNDER tehnična pisarna Dunaj XIII., Hütteldorferstrasse 237/V.

Preprodajalec dobijo velik popust! — Pošilja se samo po poštne povzetju. — P. n. restavaterji in kavarnarji izjemne cene.

GIULIO MORTERRA

avt. plesni učitelj

Prijave in vpisi vsak dan od 11.—12. ure dopoldne in od 2.—4. ure popoldne v hotelu „pri Slonu“, soba št. 73.

Matej Orehek, Ljubljana,

Kolodvorska ulica 26

(blizu južnega kolodvora) priporoča največjo izber raznovrstnega blaga, kakor: izgotovljenih moških, ženskih in otroških oblek in obuval domačega izdelka, najrazličnejših ročnih kovčkov za izseljence, ter sploh vseh galanterijskih predmetov. Priznana solidno blago! Čudovito nizke cene!

Božična darila!

Predno si nakupite božičnih daril, blagovollite si ogledati še moje izložbe in presodite cene! Potrudite se potem v mojo trgovino, kjer se Vam dajo drage volje vsaktera pojasnila, da se prepričate in odločite se bodele takoj, da si nabavite svojih potrebščin le pri trvdki

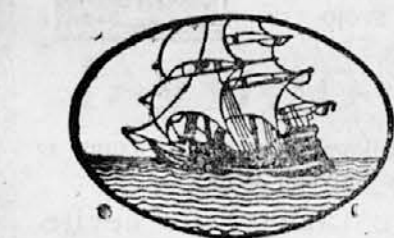
H. Suttner, Ljubljana,
Mestni trg ali Sv. Petra cesta

Špecialna trgovina najnovejših precizij-skih ur (s spričevali točnosti) svoje lastne tovarne ur v Švici z varstveno znamko „Iko“. Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine, juvelov ter briljantnih nakitov itd., istotako ogromna izbira kina-srebrnega blaga, kakor: nastavkov, jedilnega orodja itd. itd., vse v najmodernejšem slogu.

Postrežba strogo solidna! Cene najnižje! Na pismena vprašanja se odgovarja z obratno pošto. — Telefon št. 273. — Brzovajni naslov: „H. Suttner“. Cenik zastoj in poštnine prosto!

**ZALOGA IN
IZDELOVANJE
OBLEK
PO MERI :**

**LJUBLJANA
DVORNI TRG 3**

**Julij
Meinl**
uvoz kave,
velepražarna
Nova podružnica
v Ljubljani
Šelenburgova ul. 7

Tehnični bureau in podjetje zgradb
Inženir H. Uhlir v Ljubljani
Resljeva cesta šte. 26.
Strokovna izvršitev vseh vrst načrtov in proračunov, znanstvena mnenja, prevzeta zgradb.

Kupi se že rabljena
blagajna.

Ponudbe z označbo cene na inseratni oddelek „Jutra“ pod „Blagajna“.

V Narodni kavarni
vsak dan
dunajska damska godba.

Začetek ob 9. zvečer. Vstop prost.

Močan in trezen
hlapec

h konjem se takoj sprejme
v zalogi piva Reininghaus.

Nova enonadstropna
hiša

s trgovino, gostilno in drugim posestvom, na jako lepem kraju tik farne cerkve na Dolenjskem, se z novim letom odda v najem.

Dopise sprejema inseratni biro „Jutra“ pod „A. Z. 10.“

!Kolesarjem!

= v znanje! =

Kdor si hoče ohraniti svoje kolo v dobrem stanju, za časa rabe pa se ogniti mnogim stroškom, pusti naj svoje kolo v zimski seziji skrbno pregledati, očistiti ter v primerno temperiranem prostoru shraniti.

Vse to oskrbi proti mali odškodnini, primeren prostor pa da na razpolago

brezplačno
tvrdka

K. Čamernik,
špecialna trgovina s kolesi in posameznimi deli
Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

„Mayola“
Chevreaux-svetla-krema
za čevlje vseh vrst usnja!

Mayola je voščeno-oljnata krema;
Mayola se vsled tega nikdar ne vsuši;
Mayola se sveti takoj brez truda;
Mayola konservira vsako usnje;
Mayola ga naredi nepremočljivega;
Mayola svetloba drži dolgo;
Mayola je zajamčeno prosta kislin;
Mayola omehča najtrše usnje in ga ohrani mehkega;

Mayola je najcenejša krema;
Mayola se namaže nalahko na čevlje, se z mehko krtačo krtači in z volneno cunjno odrgne. Vspeh Vas iznenadi;

Mayola se dobi v vsaki trgovini;
Mayola je varstveno zavarovana;
Mayola se izdeluje edino v kemični tovarni

RUDOLF MAYER, kemik
Asch (Češko).

Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko:
FRANC FUCHS

Dunaj XIII/3, Hütteldorferstrasse št. 135.

I. ljubljanski zavod za straženje in zaklepanje
išče upokojenega
žandarmerijskega stražmoštra ali straževodjo
za službo preglednika in v to svrhu spadajoče posle.
Ponudnik mora biti povsem zanesljiva, energična oseba, čvrst in reprezentabel. — Sprejemajo se le pisane ponudbe. — Plača po dogovoru.

Razpis.

Pri „Društvu v pospeševanje obdelovanja Ljubljanskega barja“ v Ljubljani je s 15. februarjem 1. 1911. razpisana služba provizoričnega

travniškega mojstra.

S to službo so združeni dohodki letnih K 1200, ki se morejo po zadovoljivem službovanju primerno zvišati.
Prosilci s potrebno kmetijsko naobrazbo naj pošljejo svoje, z dokazili o usposobljenosti opremljene prošnje podpisnemu odboru do
dne 15. januarja 1911.
Odbor „Društva v pospeševanje obdelovanja Ljubljanskega barja“
v Ljubljani, Salendrova ulica 3.

ED. ŠMARDA

potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18.

Samo 6 dni! Prodaja originalnih voznih listov („šifkart“) francoske linije čez Havre v New-York in nazaj.

Moderne kožuhovine

kakor ovratnice, mufi, klobuki, čepice za dame, gospode in otroke, otročje garniture, vse v največji izbiri in po zelo ugodnih cenah
v mod. trgovini P. MAGDIČ
LJUBLJANA — nasproti c. kr. glavne pošte.

Združeni čevljarji v Ljubljani

Wolfova ulica 14

odlikovani na mednarod. lovski razstavi na Dunaju 1910
priporočajo za zimsko sezono svojo

bogato zalogo obuval

vseh vrst moških, ženskih in otročjih, domačega in tujega izdelka. — Gumi za pete, vrvce, zaponke, čistila itd. vedno v največji izbiri.
Specijalisti za nepremočljive lovske in turistovske čevlje.
Izdeluje se tudi po meri v lastni delavnici, ter se sprejemajo tudi popravila.
Postrežba točna, cene solidne.
Zunanja naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenovnike.

Po lastni ceni zaradi pomanjkanja prostora
za Božič in novo leto
prodajam narejene obleke, zimske suknje, pelerine za gospode in dečke
:: kakor tudi najnovejšo ::
konfekcijo za dame in deklice.
A. Lukič Ljubljana, Pred škofijo 19

Izdelovanje igrač
ERNEST HOFFARTH jun., Dunaj VIII.,

Pfeilgasse 34.

Vojaške oprave za otroke:

Infanterijska garnitura	K 4.—
Huzarska „	obstoječa iz čake, prsnega „ 5.—
Planin. lovcev „	oklepa, sablje, patronske „ 5.—
Dragonska „	taške, puške v najfinejši „ 5.—
Ulanska „	izdeljavi „ 5.—
Telesne straže „	„ 6.—

Prekupovalci specialni cenik.

Razpošiljatev po povzetju.

Največja božična
okasion prodaja

v konfekciji za dame in deklice, ter izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke. Primerna koristna darila.
Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Ribe iz Severnega morja
se dobe vsak petek po čudovito nizkih cenah pri
ANTON STACUL-u.

Cene za ta teden:

Vahuja (Schellfisch) velike ribe brez glave	1 kg	K 1.40
srednje „	1 „	—80
Cabliau brez glave	1 „	1.—
Morski losos (Seelachs) brez glave	1 „	1.—
Krilec (morska postrv)	1 „	—90
Ostrižnica (Austernfisch) jako delikatno, brez glave	1 „	1.40
Zlati ostriz (Goldbarsch)	1 „	—80
Schollen (Flundern) srednji, za pečenje	1 „	1.50
Rdeči jezik (Rotzungen), namestito za soles	1 „	1.60
Kambala (Steinbutt-Turbot)	1 „	2.40
Angler (brez glave in brez kože)	1 „	1.40

Na zahtevo so cenj. odjemalcem kuharske knjige brezplačno na razpolago.
Obenem priporočam vsak dan svežo originalno napolnitev Reininghausovega bavarskega in marčnega piva, ki se c. naročnikom dostavlja brezplačno na dom.

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo.
Muzikalije.

Telefonska št. 118.

Najmodernejše črke.
Litografija.

Poštna hranilnica št. 76.307.

Delniška glavica:
K 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond:
K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$.